

CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W ŁAZISKACH GÓRNYCH

43-173 Łaziska Górne, ul. kard. Wyszyńskiego 8
tel./fax 32 324 86 90 e-mail: sekretariat@cus.laziska.pl
Punkt Obsługi Klienta tel./fax 32 324 86 50
NIP 635-18-53-990 Regon 385873764
www.cus.laziska.pl

3-01-24
sesja
214
14A 7 2024
W sprawie
podm

WRiD.401.2.2024

SEKRETARZ MIASTA	
Wpł. dnia	28 -03- 2024
podpis	

URZĄD MIEJSKI w Łaziskach Górnych KANCELARIA OGÓLNA	
Dnia	28 -03- 2024
Wydział	SG / BRM Nr 5391
Ilość załączników	1
Podpis	

Łaziska Górne, dn. 28.03.2024 r.

**Burmistrz Miasta
Łaziska Górne
przez Sekretarza Miasta**

W odniesieniu do art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w załączeniu przedstawiamy sprawozdanie z realizacji zadań gminy określonych powyższą ustawą a za rok 2023.

URZĄD MIEJSKI w Łaziskach Górnych BIURO RADY MIEJSKIEJ	
Dnia	29 -03- 2024
Nr	178 / 2024
Ilość załączników	
Podpis	

**DYREKTOR
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
W ŁAZISKACH GÓRNYCH**

Łukasz Gałeczka

Załącznik:

Sprawozdanie z realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za okres 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

**Sprawozdanie z realizacji zadań gminy wynikających z ustawy
z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.**

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. nakłada na gminę obowiązek zapewnienia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze odpowiedniego wsparcia oraz organizację systemu pieczy zastępczej. Działając zgodnie z art. 176 niniejszej ustawy, Miasto Łaziska Górne przyjęło do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025. Został on wprowadzony Uchwałą nr LIV/548/23 Rady Miejskiej w Łaziskach Górnych z dnia 28 marca 2023 r., a jego założenia w głównej mierze realizuje Centrum Usług Społecznych w Łaziskach Górnych (CUS). Kwestia systemu pieczy zastępczej organizowana jest przez struktury powiatowe.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest kontynuacją działań poprzedniego Programu, jednakże uwzględnia aktualną sytuację społeczną związaną z trwającą wojną na Ukrainie i jej skutkami dla naszego kraju. Skutki okresu pandemii, prognozowane trudności ekonomiczne będące pokłosiem wojny na Ukrainie, zachodzące zmiany społeczne, wyznaczyły nowe kierunki Programu Wspierania Rodziny dla łaziskich rodzin. Program ten musiał uwzględnić również pomoc ukraińskim rodzinom, które stały się częścią lokalnej społeczności. Rządowe programy wspierające sytuację materialną rodziny nadal mają istotny wpływ na poprawę jakości życia, jednakże aktualna inflacja, wzrost kosztów życia (żywność, opał, energia itp.) sprawiły, że więcej rodzin sięgało po pomoc materialną. Okres pandemii, nauka zdalna, ograniczone kontakty społeczne dzieci i młodzieży nie pozostały bez znaczenia dla procesu edukacji i wychowania dzieci i młodzieży. Obserwujemy wzrost ilości, ale też ciężaru problemów związanych z funkcjonowaniem młodego pokolenia. Coraz więcej rodzin zgłasza się po pomoc specjalistyczną dla swych dzieci. Często jakość sprawowanej opieki nad dziećmi, budowanie emocjonalnych więzi czy kwestie wychowawcze pozostają wyzwaniem. Mając na uwadze wsparcie rodzin w konstruktywnym wypełnianiu swoich zasadniczych zadań, miasto Łaziska Górne wychodziło naprzeciw potrzebom rodzin.

W 2023 r. pomoc rodzinie, również dzięki pozyskaniu dodatkowych środków przez CUS, była zakrojona na szeroką skalę. Poza dotychczasowymi formami pomocy w dwóch kluczowych obszarach: pomocy całemu systemowi rodzinnemu (m.in. poprzez poradnictwo, asystę rodzinną) oraz pomocy rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka (realizowaną poprzez prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego), oferta obejmowała także usługi dla rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi (opieka wytchnieniowa) oraz pomoc w postaci konsultacji ze

specjalistami dla rodziców w sprawie dzieci i zajęcia specjalistyczne dla dzieci. Mieszkańcy Łazisk Górnych stają się społeczeństwem coraz bardziej świadomym i chętniej korzystają z oferowanych form wsparcia ze szczególnym uwzględnieniem pracy terapeutycznej czy też różnego rodzaju konsultacji i poradnictwa. Dostępność nowych usług, jak np. rehabilitacja w miejscu zamieszkania, aktywizacja 40+, usługi transportowe czy liczne atrakcje dla mieszkańców Łazisk wpływały na podniesienie jakości życia rodzin i dorastających w nich dzieci.

W oparciu o doświadczenie pracy z rodzinami z terenu Łazisk, możemy wnioskować o dużej różnorodności przeżywanych problemów, zarówno pod względem ich wagi, jak i obszarów których one dotyczą. Wsparciem (zarówno materialnym, jak i niematerialnym) objęte były rodziny mierzące się z bardzo poważnymi problemami na różnych płaszczyznach swego funkcjonowania, jak i rodziny właściwie wypełniające swoje zadania, jednakże poszukujące wsparcia w jeszcze lepszym wypełnianiu obowiązków. Problemy dotyczyły niejednokrotnie kwestii radzenia sobie z podstawową egzystencją, ale także obszarów wychowawczych, emocjonalnych, związanych z pełnionymi rolami itp. Różnorodność form pomocy, które oferował CUS w 2023 r. oraz współpraca z innymi instytucjami, umożliwiła adekwatny dobór metody postępowania do zdiagnozowanego problemu i dawała możliwość znalezienia najkorzystniejszej drogi wsparcia dla poszczególnej osoby, tak aby świadczona pomoc przynosiła wymierne efekty.

Praca na rzecz wspierania systemu rodzinnego w 2023 roku realizowana była poprzez:

USŁUGI WSPIERAJĄCE RODZINĘ

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w mieście Łaziska Górne, wyłoniono najpilniejsze potrzeby mieszkańców. Jednym ze wskazanych obszarów, obok konieczności pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym i samotnym, było wspieranie rodziny. W tym zakresie realizowana była aktywizacja i edukacja dzieci i młodzieży oraz konsultacje dla rodziców w sprawie dzieci. Diagnozy specjalistów wyznaczały właściwy kierunek pomocy dziecku. Dzieci korzystały z zajęć specjalistycznych, co służyło m.in. wyrównywaniu szans rozwojowych i usprawnieniu funkcji poznawczych. Zajęcia miały na celu również poprawę funkcjonowania społecznego. Należy jednak pamiętać, że usługi realizowane w pozostałych obszarach, tj. pomoc osobom niepełnosprawnym, starszym i samotnym również wpływały na poprawę funkcjonowania rodzin, chociażby poprzez ich odciążenie, pozyskanie dodatkowego czasu na zajęcie się dziećmi.

W roku sprawozdawczym, dzięki pozyskanym środkom, realizowane były przez CUS następujące usługi społeczne:

➤ Zajęcia specjalistyczne dla dzieci oraz konsultacje dla rodziców w sprawie dzieci

Usługa skierowana była do rodziców, których dzieci wymagały wsparcia specjalistycznego w zakresie ich rozwoju i poprawy funkcjonowania w życiu społecznym. Po przeprowadzonej konsultacji z rodzicem, dziecko uczestniczyło w zajęciach specjalistycznych, dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb. Celem usługi było wyrównanie szans rozwojowych i usprawnienie funkcji poznawczych dzieci. Z usługi skorzystało 114 osób: 50 rodziców i 64 dzieci.

➤ Aktywizacja i edukacja dzieci i młodzieży

Usługa społeczna miała na celu rozwój zdolności i pasji oraz zainteresowań młodych ludzi. Zorganizowano warsztaty o charakterze integracyjnym, motywacyjno-terapeutycznym dla dzieci i młodzieży oraz superwizje i/lub konsultacje dla osób pracujących z dziećmi, dodatkowo konsultacje (wsparcie psychologiczne) dla rodziców. W ramach usługi zostały zorganizowane akcje o charakterze społecznym i integracyjnym dopasowanym do potrzeb lokalnej społeczności oraz wydarzenie o charakterze kulturalnym. Z usługi skorzystało 216 osób.

➤ Rehabilitacja domowa w miejscu zamieszkania

Usługa polegała na wsparciu osób starszych, chorych, leżących, mających problem z poruszaniem się. Skierowana była do osób niesamodzielnych lub niepełnosprawnych, osób powyżej 75 r.ż., będących osobami samotnymi lub prowadzącymi gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 75 r.ż. Usługa świadczona była w miejscu zamieszkania mieszkańca i dostosowana do jego indywidualnych potrzeb, zgodnie z zaświadczeniem lekarskim. Z usługi rehabilitacji domowej w 2023 r. skorzystały 22 osoby (raz lub dwa razy w tygodniu zgodnie z zaleceniem lekarza).

➤ Aktywizacja osób 40+

Odpowiadając na potrzeby mieszkańców, zmieniło się kryterium wieku w usłudze aktywizacyjnej. W 2023 r. z usługi mogły korzystać osoby, które ukończyły 40 r.ż. Usługa skierowana była do mieszkańców odczuwających potrzebę integracji i aktywizacji, chcących konstruktywnie spędzić czas, osób samotnych, starszych. Zajęcia aktywizujące prowadzone były w formie warsztatów, szkoleń, kursów, organizowane były wyjazdy integrujące społeczność lokalną. Z usługi skorzystało 135 osób.

➤ Usługa Transportowa

Usługa skierowana była do osób niesamodzielnych lub niepełnosprawnych, osób powyżej 75 r.ż., będących osobami samotnymi lub prowadzącymi gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 75 r.ż. W głównej mierze z usługi korzystały osoby, które miały trudność dojazdu na zajęcia do Dziennego Domu „Senior+” oraz Klubu Seniora, osoby niepełnosprawne,

korzystające z opieki wytchnieniowej oraz mieszkańcy uczęszczający na rehabilitację (w przypadku gdy transport nie był refundowany z NFZ). Z usługi skorzystało 28 osób.

➤ Rozszerzenie oferty wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego

Usługa skierowana była do Mieszkańców, którzy na podstawie zaświadczenia lekarskiego wymagali korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego, dla osób niesamodzielnych lub niepełnosprawnych. Usługa polegała na kompleksowym wypożyczeniu sprzętu rehabilitacyjnego wraz z dostawą/odbioorem, montażem/demontażem łóżek rehabilitacyjnych. Dopuszono wypożyczalnię o 8 nowych łóżek rehabilitacyjnych. Z usługi skorzystało 17 nowych osób, pozostałe kontynuowały wypożyczenie z ubiegłego roku.

➤ Opieka wytchnieniowa

Usługa polegała na wsparciu członków rodzin, opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi lub dorosłymi osobami z niepełnosprawnością, którzy wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki. Skierowana była do opiekunów faktycznych osób z niepełnosprawnością. Sprawowanie opieki nad osobą niepełnosprawną odbywało się indywidualnie lub grupowo w zależności o potrzeb i możliwości podopiecznego. Z usługi w 2023 r. skorzystało 8 opiekunów faktycznych oraz 9 osób z niepełnosprawnością.

➤ Niedzielny posiłek

Usługa skierowana była do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, samotnych, starszych i chorych, osób powyżej 65 r.ż. Niedzielny posiłek spożyty w towarzystwie wolontariusza lub sąsiada miał na celu przeciwdziałanie samotności, integrację społeczności lokalnej z osobami na co dzień niewychodzącymi z domu. Z usługi skorzystało 12 osób.

➤ Lokalna Baza Wolontariatu

Działanie, którego idea była upowszechnianie i promocja wolontariatu jako dobrej praktyki współpracy społeczności lokalnej, organizacji oraz wolontariuszy. W ramach działań prowadzone były cykliczne spotkania wolontariuszy z trenerem i Organizatorem Społeczności Lokalnej. Wolontariusze wspierali akcje społeczne na terenie miasta Łaziska Górne. Z usługi skorzystało 50 osób.

Ponadto Centrum Usług Społecznych w Łaziskach Górnych po zakończonym projekcie w miesiącu listopadzie i grudniu 2023 r. kontynuowało usługi w ramach środków własnych. Realizowane były usługi:

- „Zajęcia specjalistyczne dla dzieci”, z których skorzystało 40 osób;
- „Aktywizacja osób 40+”, z której skorzystało 66 osób;
- „Rehabilitacja domowa”, z której skorzystały 23 osoby;
- „Transport”, z którego skorzystały 22 osoby;
- „Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego”, z której skorzystało 8 nowych osób.

POMOC W FORMIE PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO

W całym roku 2023 zajęcia w Placówce Wsparcia Dziennego prowadzonej w ramach CUS odbywały się w sposób tradycyjny. Wychowankowie mogli każdego dnia, od poniedziałku do piątku, korzystać z zajęć stacjonarnych w dwóch lokalizacjach (przy ulicy kard. Wyszyńskiego 8 i św. Jana Pawła II 1). W dalszym ciągu z Placówki korzystały dzieci z Ukrainy. W roku sprawozdawczym pomocą Placówki Wsparcia Dziennego zostało objętych 48 dzieci (w tym 10 dzieci z Ukrainy). Wychowawcy podejmowali pracę z 38 rodzinami wychowanków (w tym z 9 rodzinami z Ukrainy). Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi była bardzo ważnym elementem pracy systemowej na rzecz dziecka i rodziny. W 2023 r. wychowawcy przeprowadzali regularne spotkania z rodzicami, podczas których omawiali aktualną sytuację rozwojową dziecka i kierunki podejmowanych działań. Spotkania te wspomagały kompetencje wychowawcze opiekunów, pozwalały lepiej poradzić sobie z wyzwaniami rozwojowymi dzieci. Dla zapewnienia jak najskuteczniejszej pomocy wychowankom, realizowane były również kontakty m.in. z pracownikami szkół, asystentami i kuratorami rodzin.

Placówka realizowała zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w czterech grupach dobranych pod względem wieku i rozwoju. Niezmiennie w każdej grupie prowadzona była praca w oparciu o proces grupowy z uwzględnieniem indywidualności każdego dziecka. Wychowawcy przygotowując zajęcia o charakterze profilaktycznym, kulturalnym, edukacyjnym, rekreacyjnym oraz sportowym tworzyli jednocześnie Indywidualne Plany Pracy dla każdego wychowanka, podążając za jego potrzebami rozwojowymi. Nadal zatrudniona była na stanowisku wychowawcy osoba z Ukrainy, co usprawniło komunikację zwłaszcza z tymi dziećmi, które miały trudności z językiem polskim.

Zajęcia dla dzieci w Placówce Wsparcia Dziennego prowadzone były codziennie od poniedziałku do piątku w godz. od 14.00 do 18.00, a w okresach wolnych od zajęć szkolnych (wakacje, ferie) od 9.00 do 13.00. Każdego dnia wychowankowie otrzymywali posiłek oraz deser. Stały rytm zajęć z dziećmi zakładał pracę społecznością grupową, mającą na celu wzięcie współodpowiedzialności przez dzieci za sposób spędzania czasu w Placówce. Wychowankowie planowali menu, wspólnie z wychowawcą robili zakupy, rozwiązywali sytuacje konfliktowe, planowali swoje popołudnia po wykonaniu prac domowych i nauce. Nauka samodzielności od wielu lat jest jednym z priorytetów pracy wychowawczej w Placówce.

Mając na uwadze wszechstronny rozwój wychowanków, podejmowane były różnorakie inicjatywy mające na celu ubogacenie oferty Placówki. Ważne miejsce cotygodniowych zajęć zajmowały atrakcyjne piątki. Co tydzień w piątek organizowane były dla dzieci ciekawe zajęcia zarówno na terenie Placówki, jak i poza nią. Obchodzono imprezy okolicznościowe z okazji

Świąt Wielkanocnych i Świąt Bożego Narodzenia, Dnia Kobiet, Dnia Chłopaka, Walentynek czy Dnia Dziecka. W ciągu całego roku sprawozdawczego zorganizowano kilka wycieczek – do Planetarium w Chorzowie, na wystawę klocków Lego w Gliwicach, a w drugiej połowie roku w okresie wakacji do Leśnego Parku Niespodzianek w Ustroniu, ZOO w Chorzowie oraz Wrotkarni w Gliwicach. W grudniu w ramach prezentu mikołajkowego dla wychowanków zorganizowano wyjazd do kina w Tychach. Podczas wakacji dzieci aktywnie uczestniczyły w zajęciach grupowych, w licznych konkursach, wyjściach na basen.

Ważnym obszarem pracy z dziećmi były zajęcia o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym, podczas których wychowankowie uczyli się zasad zdrowego stylu życia, bezpieczeństwa i higieny przebywając na terenie Placówki, ale też poza nią – na placach zabaw, czy na wycieczkach. Wychowankowie uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych z użyciem alkogogli i narkogogli. Na terenie Placówki przestrzegane były zalecenia sanitarne, umożliwiając wychowankom bezpieczne spędzanie czasu.

W ramach swojej pracy wychowawcy regularnie uczestniczyli w Zespołach ds. Placówki Wsparcia Dziennego, przygotowywali zajęcia dla dzieci, ewaluowali pracę z poszczególnymi wychowankami oraz dokonywali okresowych ocen sytuacji dziecka. Doskonalenie warsztatu pracy dokonywało się podczas spotkań superwizyjno-szkoleniowych oraz poprzez uczestnictwo w szkoleniu online z zakresu terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach.

POMOC ASYSTENTÓW RODZINY

Asystent rodziny to osoba, która wspiera rodzinę w środowisku jej życia. Towarzysząc rodzinie pomaga w poprawie sytuacji życiowej, mając na uwadze szczególnie dobro dzieci przebywających w rodzinie. Działania asystenta zakładają pracę polegającą na małych krokach, gdzie efekty często są odwleczone w czasie. Celem jest wyposażenie członków rodziny w umiejętność samodzielnego pokonywania trudności. Praca asystenta zakłada dobrowolność ze strony rodziny oraz podążanie za rodziną adekwatnie do jej potrzeb i możliwości.

Na co dzień asystent rodziny towarzyszy rodzinie podczas wizyt w instytucjach, pomaga w tworzeniu pism, wniosków, tworzy plan rozwiązania sytuacji problemowych (np. zadłużenie, bezrobocie, gospodarowanie budżetem domowym), a także współpracuje z innymi instytucjami obejmującymi swym działaniem daną rodzinę. Znaczącym elementem działań asystenta jest motywowanie do zmiany i pomoc rodzinie w zrozumieniu źródeł wielu dysfunkcji.

W roku 2023 ze wsparcia asystentów (jeden asystent zatrudniony na pełny etat i jeden asystent zatrudniony na umowę-zlecenie) skorzystało 26 rodzin (40 dorosłych oraz 44 dzieci).

Współpraca z dwunastoma rodzinami została w 2023 r. zakończona (jedna rodzina zrealizowała plan pracy, dwie zrezygnowały ze współpracy z asystentem rodziny, trzy rodziny nie współpracowały z asystentem oraz z sześcioma rodzinami współpraca została zakończona z innych powodów, np. zmiana miejsca zamieszkania).

Maleje liczba rodzin głęboko zmotywowanych do pracy na rzecz poprawy własnej sytuacji, rośnie natomiast liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do współpracy z asystentem. Asysta w tych przypadkach ma charakter bardziej instrumentalny. Duża część działań asystentów skupiała się na ukazywaniu rodzinom konieczności realizowania zobowiązań nałożonych na rodzinę przez inne instytucje oraz wypływające z tego korzyści. Szczególnie ważnym obszarem pracy asystentów z rodzinami w minionym roku była nadal pomoc w utrzymaniu lub przywróceniu właściwych warunków rozwojowych i bytowych dla dzieci oraz dbałość o prawidłowy rozwój dzieci ze szczególnym uwzględnieniem obszaru diagnozy i realizowania przez rodziców zaleceń specjalistów.

W ramach swojej pracy asystent rodziny realizował również założenia ustawy z dn. 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Asystent prowadząc pracę z rodziną współpracował również z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodzin (m.in. z pracownikami PCPR, Sądu Rodzinnego, placówek oświatowych, a także pracownikami socjalnymi), mając na celu uspołnienie systemu pomocy prowadzonego na rzecz danej rodziny.

PORADNICTWO

Poradnictwo świadczone przez CUS na rzecz mieszkańców Łazisk jest coraz popularniejszą formą pomocy. Łaziszczanie chcą świadomiej kształtować swoje relacje, lepiej pełnić role życiowe i podnosić jakość emocjonalnego funkcjonowania. Na przestrzeni ostatniego roku sprawozdawczego kontynuowano świadczenie poradnictwa, oferując następujące formy pomocy:

- Konsultacje poszerzające świadomość w obszarach wychowawczych, pełnionych ról w rodzinie i społeczeństwie, dzięki którym osoba może sprawniej poradzić sobie w podejmowanych zadaniach;
- Spotkania o charakterze wspierającym w przeżywanych trudnościach, mające na celu obiektywizację problemu, zrozumienie siebie i zaistniałej sytuacji, wzmocnienie, poradę, pomoc w wyznaczeniu kierunku rozwiązania problemu;
- Terapia (rodzin, par, indywidualna), której podjęcie jest owocem przeprowadzonych wcześniej konsultacji i decyzji osób o chęci długofalowej pracy nad sobą, przeżywanymi emocjami, swoją historią, relacjami, tak by doświadczyć zmiany we własnym życiu.

Mieszkańcy Łazisk zgłaszający się do poradnictwa, w ramach pierwszych spotkań uczestniczyli w konsultacjach, których celem było rozpoznanie kwestii problemowej i wybór najtrafniejszej formy pomocy. Dominowały kwestie relacyjne, widoczny był wzrost osób chorujących na depresję lub odczuwających obniżony nastrój. W minionym roku wzrosło zainteresowanie konsultacjami w obszarach wychowawczych. Rodzice borykają się z wieloma problemami rozwojowymi swych dzieci, doświadczają bezradności i niemożności uchronienia swych dzieci przed negatywnymi wpływami społecznymi, masowym dostępem destrukcyjnych treści dostępnych w sieci. Z pomocy psychologicznej korzystali także podopieczni Dziennego Domu „Senior+” oraz Klubu Seniora, czyli osoby nierzadko borykające się z samotnością oraz próbujące dokonać podsumowania swojego życia.

Po fazie konsultacji, proponowane były formy pomocy adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb danej osoby czy rodziny. Coraz więcej osób korzystających z pomocy decydowało się na pracę terapeutyczną, będącą procesem długofalowym. Mieszkańcy Łazisk korzystali z pomocy dobrowolnie, a odsetek osób zachęconych przez sąd lub inne instytucje do skorzystania z pomocy był znikomy. Praca z osobami świadomie szukającymi pomocy przynosiła też zdecydowanie lepsze rezultaty. Dodatkowo czynnikami sprzyjającymi były nieodpłatność, dostępność godzinowa – od godzin porannych, aż po wieczorne, przyjazne miejsce (bardzo dobre warunki lokalowe), zapewniona neutralność i poufność, szacunek dla każdego człowieka. Dzięki poddawaniu pracy regularnym superwizjom (zawierającym również aspekt szkoleniowy), pracownicy Centrum dbali o profesjonalizm świadczonej pomocy.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. z różnych form oferowanych w ramach poradnictwa skorzystały głównie osoby indywidualne. Zostało przeprowadzonych 761 spotkań, a pomocą objęto 76 osób. Klienci zasadniczo korzystali ze spotkań w formie kontaktowej na terenie Centrum. Po okresie pandemii, gdy poradnictwo w znacznej mierze świadczone było poprzez komunikatory internetowe, w uzasadnionych przypadkach dopuszczano również taką możliwość spotkań w minionym roku.

Pomocą psychologiczną świadconą w ramach CUS objęto również osoby pochodzące z Ukrainy przebywające na terenie miasta. W minionym roku z pomocy skorzystało 9 osób dorosłych i 13 dzieci. Odbyło się 130 spotkań.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mikołowie z siedzibą w Łaziskach Górnych oferowało indywidualną pomoc terapeuty dziecięcego. W 2023 r. z tej formy pomocy skorzystało 68 dzieci. Przeprowadzono 293 spotkania. Dzieci z Łazisk Górnych przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 r. na terenie PCPR korzystały ze wsparcia psychologicznego (5 dzieci – 28 spotkań). Ponadto psycholog monitorował spotkania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych z rodzicami, podczas których dbał m.in. o budowanie prawidłowych relacji dzieci z rodzicami, o korygowanie niewłaściwych postaw rodziców wobec

dzieci, o wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych (11 dzieci – 86 spotkań).

ORGANIZOWANIE GRUP WSPARCIA, GRUP SZKOLENIOWO – WARSZTATOWYCH

Warsztaty, spotkania tematyczne, grupy wsparcia, prelekcje, szkolenia – czyli grupowe formy pomocy, to oferta dla osób otwartych na spotkania w szerszym gronie. Formy te są propozycją dla osób znajdujących się w podobnej sytuacji życiowej, które łączą podobne problemy, co pozwala na wzajemną wymianę doświadczeń, poszerzenie perspektywy i rozumienia swojej sytuacji. Grupowe formy skierowane są do różnych grup odbiorców – w zależności od tematyki i formy. Z tego rodzaju wsparcia korzystają zarówno rodziny objęte innymi formami pracy – m.in. rodziny objęte wsparciem asystenta, rodzice/opiekunowie prawni wychowanków Placówki Wsparcia Dziennego, jak i osoby nie korzystające regularnie z pomocy instytucji. Różnorodny charakter tej formy pomocy (formy otwarte i zamknięte), a także zróżnicowana tematyka odpowiada na potrzeby szerokiej grupy odbiorców.

Oferta w tym zakresie proponowana była m.in. przez PCPR. Obejmowała ona warsztaty umiejętności wychowawczych, grupy wsparcia, szkołę rodziców w Punkcie Interwencji Kryzysowej, superwizje dla rodzin zastępczych.

Każda szkoła z terenu miasta obejmowała pomocą rodziców swoich uczniów proponując rozmaite warsztaty, szkolenia w formie stacjonarnej bądź webinarów, zgodnie z własnymi programami profilaktycznymi. Szczegółowe informacje na ten temat dostępne są w sprawozdaniach szkół oraz na stronach internetowych placówek oświatowych.

WSPARCIE INTERDYSCYPLINARNE

Założenia ustawy i działalności CUS kładą nacisk na podejmowanie stałej współpracy z instytucjami samorządowymi i pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Współpraca podejmowana była zwłaszcza na rzecz rodzin wieloproblemowych, gdzie wymagana jest koordynacja działań różnych instytucji, wykorzystania ich zasobów i ujednoczenia celów pracy z rodziną. Powstanie CUS, jako jednostki łączącej obszar wspierania rodziny i pomocy społecznej, usprawniło komunikację w tych obszarach. Na bieżąco, zgodnie z potrzebami rodzin, prowadzona jest współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodzin (m.in. PCPR, służba zdrowia, placówki oświatowe, GKRPA, Policja, Straż Miejska).

Od 28 września 2023 r. wszedł w życie nowy akt prawny regulujący procedurę „Niebieskie Karty”, który wprowadził istotne zmiany w zakresie walki z przemocą domową. Przepisy, które weszły w życie zmieniły terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy

w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Nowelizacja ustawy zakłada również bardziej precyzyjną definicję przemocy, która obejmuje wykorzystywanie przewagi fizycznej, psychicznej lub ekonomicznej. W roku 2023 prowadzono 37 procedur Niebieskiej Karty, (w tym 12 procedur wszczętych w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 27 września 2023 r. oraz 15 procedur wszczętych w okresie od 28 września 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.). Ponadto odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 85 spotkań grup roboczych.

POMOC FINANSOWA I RZECZOWA

Niematerialne formy pomocy, jak Placówka Wsparcia Dziennego, poradnictwo, asysta rodzinna uzupełniane były – w rodzinach tego wymagających – wsparciem materialnym. Rodziny potrzebujące tej formy pomocy miały możliwość korzystania m.in. z zasiłków celowych i okresowych, świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych. W 2023 r. pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono 37 osobom, pomoc w formie zasiłków celowych została przyznana 92 osobom, w tym 32 osoby skorzystały ze specjalnego zasiłku celowego.

Realizując program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 udzielono pomocy dzieciom poprzez finansowanie posiłków oraz objęto wsparciem osoby dorosłe pomocą w formie posiłku z dowozem lub odbiorem posiłku w restauracji. Rzeczywista liczba wszystkich osób objętych programem wyniosła 458 osób.

Formą wsparcia materialnego rodzin jest także realizowanie zadań przez CUS w zakresie świadczeń rodzinnych. W sumie zostało wypłaconych 13.935 świadczeń dla 1.207 uprawnionych, co zabezpieczyło 927 rodziny, w tym:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego – 6.356 świadczeń dla 455 uprawnionych;
- zasiłek pielęgnacyjny – 6.151 świadczeń dla 555 uprawnionych;
- świadczenie pielęgnacyjne – 936 świadczeń dla 86 uprawnionych;
- świadczenie rodzicielskie – 443 świadczeń dla 62 uprawnionych;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 49 świadczenia dla 49 uprawnionych.

Finansowanie działań

Zadania wynikające bezpośrednio z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane na terenie Miasta Łaziska Górne w znacznej mierze finansowane są z budżetu gminy. Środki przeznaczone na realizację tych zadań w ramach działalności CUS na rok 2023 to: w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi wydano ponad 630 000 zł (m.in.

Placówka Wsparcia Dziennego), w ramach wspierania rodziny ponad 180 000 zł (poradnictwo, asysta rodzinna).

Zgodnie z założeniami ustawowymi, gmina zobowiązana jest do pokrywania kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W 2023 r. na pobyt dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych miasto przeznaczyło około 265 000 zł (10 dzieci) oraz partycypowało w kosztach pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, wydając na ten cel ponad 207 000 zł (37 dzieci).

Ponadto na realizację usług społecznych wydatkowano ponad 940 000 zł z środków unijnych i ponad 128 000 zł z budżetu gminy. Na świadczenia rodzinne przeznaczono ponad 6 130 000 zł (dotacja z budżetu państwa ponad 5 700 000 zł), na zasiłki celowe, okresowe ponad 115 000 zł (dotacja 65 000 zł) i na pomoc w zakresie dożywiania prawie 270 000 zł (dotacja 153 000 zł).

DYREKTOR
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
W ŁAZISKACH GÓRNYCH
Lukasz Gałeczka

